

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

LII. ÉVFOLYAM 2012. 01. SZÁM

Gazdasági krízis, bizalmi válság

Andor László uniós biztos az MGYOSZ csúcstalálkozóján (3–5. oldal)

**Együtműködés
kell a bizalomhoz**

2. oldal

**Radikális változások
a foglalkoztatásban**

8. oldal

**Több adóellenőrzés,
nagyobb bírságok**

14. oldal

TARTALOM

KOMMENTÁR

MGYOSZ-állásfoglalás: Együttműködés kell a bizalom visszaszerzéséhez2

FÓKUSZBAN

Gazdasági krízis, bizalmi válság 3–5
Nem sok jóval kecsegtet 2012 6–7

NAPIRENDELEN

Foglalkoztatás: radikális változások 8–9
Globális
foglalkoztatási trendek 2012-ben 10–11

TANÁCSADÓ

Távmunka, nagy tömegben 12–13
Amit a baleseti adóról tudni kell 13

NAGYÍTÓ

Adóellenőrzés és nagyobb bírság 14–15

CSR-HÍREK

A magyarok is aggódnak a környezetért 16
A bankok társadalmi feladata az oktatás 17
Ablakon Bedobott Pénz 17

BRÜSSZELI HÍRADÓ

A kicsiket is sújtja a válság 18

GONDOLATJEL

A végletek földje 19

RENDEZVÉNY

Tájékoztatók a változásokról 20

**A Magyar Gyáripár
az MGYOSZ hivatalos havilapja –
Kiadja a Munkaadók és Gyáripárosok
Országos Szövetsége**

Szerkesztőség: Budapest, Kossuth L. tér 6–8.
Telefon: 06 (1) 269-2227
E-mail: mgyosz@mgyosz.hu
Internet: www.mgyosz.hu
Szerkesztő: Lovas Gábor
Korrektúra: Papiusportál Kft.
Fotó: Vámos Judit
Tördelészerkesztő: Újvári Zoltán
Hirdetésfelvétel: lovas@mgyosz.hu
Telefon: 06 (1) 269-2227

ISSN: 2060 0925

MGYOSZ-állásfoglalás: Együttműködés kell a bizalom visszaszerzéséhez

Nemzetközi és hazai szinten egyaránt intenzívebb egyeztetéseket, az érintettekkel folytatott szorosabb együttműködést javasol a kormány számára a Munkaadók és Gyáripárosok Országos Szövetsége. A munkaadói szervezet szerint ez a Magyarország iránti bizalom helyreállításának nélkülözhetetlen eszköze.

Magyarország nemzetközi megítélése mára a gazdasági mutatók által indokoltan is rosszabbá vált, ez pedig a bizalom hiányának jele. Tudomásul kell vennünk, hogy a jelenlegi, kiszámíthatatlanul változó világban a nemzetközi közösség pozitív megítélése minden korábbinál fontosabb. Az elvesztett bizalom visszaszerzése nemcsak az EU, a nemzeti kormányok és az IMF, hanem a működő tőke és a pénzügyi befektetők vonatkozásában is létfontosságú. A Magyarországon működő vállalatok sikerének – sokszor napi szinten – elengedhetetlen feltétele a nemzetközi bizalom helyreállítása.

A kormányprogram vállalkozásokat érintő alapvető célkitűzéseivel, így a munka középpontba helyezésével, az adminisztrációs terhek csökkentésével és az adócsökkentéssel a vállalatok messzemenően egyetértettek, de az elmúlt időszak erőltetett ütemű törvénykezése a legtöbb esetben lehetetlenné tette az előzetes egyeztetések lefolytatását és a döntéshozatal megalapozását segítő hatástanulmányok elkészítését. Ez egyrészt negatívan hatott a szabályozás minőségére, másrészt óhatatlanul bizalomvesztéssel járt.

A bizalom visszaszerzésének legfontosabb eszköze hazai és nemzetközi viszonylatban egyaránt az érdekeltekkel fenntartott partneri viszony, illetve a mindenkori minimális szabályokon túlmenő, részletes tartalmi egyeztetés.

A mai bizonytalan világpolitikai helyzetben a széles körű együttműködés a gazdaság fejlődésének sokkal inkább nélkülözhetetlen feltétele, mint akár csak néhány éve.

A bizalom helyreállítása érdekében a Munkaadók és Gyáripárosok Országos Szövetsége a következő javaslatokat fogalmazza meg a kormány számára:

- A lehető legrövidebb idő alatt állapodjunk meg az EU-val és az IMF-fel az ország finanszírozásának biztosítása érdekében.
- Tartsunk fenn folyamatos formális és informális jó viszonyt a nemzetközi szereplőkkel.
- A kormányzat kössön tartós békét a bankokkal, és tegye érdekeltté őket a vállalati finanszírozás érdemi bővítésében.
- Minél hamarabb induljon be az érdemi munka a versenyszféra most alakuló állandó konzultációs fórumán. Ez a fórum lehetőséget ad úgy az előkészítés alatt álló szabályozások egyeztetésére, mint a már életbe lépett, de problematikus szabályozások utólagos hangolására.

A jelenlegi kritikus helyzet megoldásához a 110 éves MGYOSZ felajánlja több ezer tagvállalatának, szakmai és területi szövetségeinek tapasztalatát és szakértelmét.

Andor László,
az Európai Bizottság foglalkoztatásért, szociális ügyekért
és társadalmi összetartozásért felelős biztosa

GAZDASÁGI KRÍZIS, BIZALMI VÁLSÁG

A fiatalok munkavállalását segítő csomag az egyik legfontosabb eleme az EU növekedési jelentésében is megjelenő foglalkoztatási programnak – jelentette be Andor László, az Európai Bizottság biztosa a Csúcstalálkozó az MGYOSZ-ban rendezvényen.

Komoly bizalmi válság alakult ki Magyarországgal szemben, ami már a növekedést is gátolja. Most a bizalom visszaszerzése a legfontosabb feladat – hangsúlyozta bevezetőjében dr. Futó Péter, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének (MGYOSZ) elnöke. Ehhez a legfontosabb lépések közé tartozik, hogy mielőbb helyreálljon a tartós béke a magyar kormány és a bankok között, és a lehető leggyorsabban jöjjön létre az EU/IMF-megállapodás.

A bizalmi válság azonban az uniót sem kímélte – derült ki Andor László, az Európai Bizottság foglalkoztatásért, szociális ügyekért és társadalmi összetartozásért felelős biztosa előadásából. Az Európai Unióban eddig született válságkezelő lépések szükségesek, de önmagukban nem elégséges intézkedések a válság kezelésére – mondta Andor. A 2007-ben indult válságnak már az ötödik évében járunk, amelynek során – ahogy ezt felmérések is mutatják – az uniós intézményekbe vetett bizalom is megingott. Ez viszonylag új jelenség, hiszen a válság elején még ennek pont az ellenkezője volt tapasztalható. Nagyon éles kontraszt alakult ki abban, hogy az uniós bár jó stratégiát alkotott 2020-ig, de az intézményrendszer jelenleg csak a monetáris rendszer jövőjével foglalkozik – hangsúlyozta Andor. Az uniós biztos szerint a görög válság által kialakult helyzet súlyosnak nevezhető. Úgy

NŐ AZ EU-BAN KÉTELKEDŐK SZÁMA

A magyar lakosság kevesebb mint fele tartja hasznosnak Magyarországi uniós tagságát a Századvég Alapítvány januári közvéleménykutatása szerint; a megkérdezettek többsége elutasítja az integráció további erősítésének lehetőségét. A Századvég MTI-hez eljuttatott felméréséből az derül ki, hogy a lakosság 49 százaléka tartja Magyarországi uniós tagságát előnyösnek az ország uniós tagságát, 38 százaléka inkább hátrányosnak ítéli, további 13 százaléka pedig nem tudja eldönteni, hogy a tagság előnyös vagy hátrányos. (MTI)

látja, hogy az EU az egységes piac mellé nem épített ki egységes pénzügyi szabályozást, nem volt válságkezelési mechanizmus. „A Lehman Brothers összeomlásáig senki nem mérte föl a kockázatokat.” Európa kettős válságban találta magát a monetáris unió konstrukciós hibáiból és a gazdasági válságból fakadó problémák miatt, egyre általánosabb a csalódás.

A kiábrándultságot az is jelzi, hogy korábban az uniós állampolgárok azt gondolták, hogy az EU-tagság mindenki számára kedvező. A válság viszont pont az ellenkezőjére mutatott rá: a krízis különbözőképpen hatott az egyes országokra, s kiéleződött az észak–dél ellentét az unióban, melyek káros, leegyszerűsített értéktételek, tévhitek kialakulásához vezethetnek.

A válság során az EU két komoly problémával is szembesült – hangsúlyozta Andor. Egyrészt azzal, hogy a rövid távú stabilitás egyáltalán nem megoldott, másrészt pedig azzal, hogy az elmúlt időben a gazdasági unió gyengeségei és hibái is nyilvánvalóvá váltak. Elég hamar kiderült például, hogy a jelenleg is nagy fejtörést okozó Görögország esete nem egyedi, és nemcsak egy ország problémájáról van szó, hanem az unió működési zavarairól is. Elkerülhetetlen például a költségvetési politika szorosabb koordinációja, aminek folyamata 2010-ben elindult. De a fiskális koordináció önmagában nem

ÓVATOSABB BÜDZSÉK

Két új európai uniós szerződést véglegesítettek, továbbá a gazdasági növekedést és a munka-helyteremtést ösztönözni hivatott konkrét intézkedésekről döntöttek január végi brüsszeli találkozójukon az EU-tagországok állam- és kormányfői. Így például megállapodtak annak a szerződésnek a részleteiben is, amely növeli a költségvetési fegyelmet a hozzá csatlakozó országokban. Ezt az egyezményt elvben a 17 euróövezeti ország köti, de csatlakozhat hozzá a többi 10, eurózónán kívüli EU-tag is. A mostani csúcstalálkozón Nagy-Britannia és a Cseh Köztársaság kivételével mindegyikük a csatlakozás mellett döntött. (MTI)

elég, ennél mélyebb együttműködés is szükséges, hogy a válságok tovaterjedését a jövőben „tűzfalak” akadályozzák meg.

A válság egyik legsúlyosabb kísérőjelensége a magas munkanélküliség. Ha a pénzügyi válságot nem sikerül hatékonyan kezelni, akkor a foglalkoztatáspolitikai, illetve annak eszközei sem lehetnek eredményesek – mutatott rá az összefüggésekre Andor László.

„Manuel Barrosoval, a bizottság elnökével a fiatalok munkavállalását segítő programcsoportot hirdettünk meg decemberben, amelyben rögzítettük, hogy az Európai Szociális Alap még le nem kötött forrásaiból hogyan lehet a fiatalok helyzetén javítani” – mondta Andor László. Hozzátette, ebben a folyamatban most nem vagy nemcsak a tagországokra bízják a programok kidolgozását, hanem az „én munkatársaim proaktív módon avatkoznak be és tesznek javaslatokat a rendelkezésre álló források hatékony felhasználására”.

Magyarozatként a biztos részletesen kifejtette, hogy miközben az unióban a munkanélküliség immár tartósan 10 százalékos körüli szinten áll, aközben a fiatalok munkanélküliségi mutatói folyamatosan romlanak. Példaként Spanyolországot hozta fel, ahol az általános munkanélküliség 15 százalékos felett van, de a 25 év alattiaknál az arány 46 százalékos. Talán ennek hatásaként is „jól látható, hogy az uniós intézmények iránti bizalom meggyengült” – mondta az EU-biztos. A magas munkanélküliség a szociális problémák kiéleződésével és a politikai válságok megjelenésével jár együtt – vélte Andor. Úgy látja, míg korábban az európai közösség iránti bizalom abból táplálkozott, hogy sokak szerint a brüsszeli döntések mindig pozitív eredménnyel járnak, addig mostanra ennek a fordítottját éljük meg.

A válság következményeként a munkavállalói

jogok több európai országban is erodálódtak, és gyengült a szociális párbeszéd – felelte több szakszervezeti vezető azon felvetésére, miszerint Magyarországon erőteljesen korlátozzák a munkavállalói jogokat. De elmondta azt is, hogy ennek ellenkezője is megfigyelhető, amire Bajorország a jó példa, ahol az ottani autógyárban a munkavállalókkal együtt hozzák az üzleti döntéseket, és minden bizonnyal ez is hozzájárul a gazdasági eredményekhez. A munkavállaló-centrikusság nemcsak ott, de Európa számos fejlett országában jellemző, amelynek gazdasági hozadéka látványos eredményeket hoz – tette hozzá. A válságból való kilábalást a foglalkoztatás növelése jelentheti, ezért az unió 2020-ra 75 százalékra emelné a foglalkoztatottságot, és 40 százalékosra a felsőfokú oklevéllel rendelkezők létszámát. Andor László szerint ez a válság előtt reális cél lehetett, de ma már csak ambíció.

A foglalkoztatás és a munka világával kapcsolatos törvények tagállami hatáskörbe tartoznak, így sem a kormány által elvárt béremelési, sem az új munka törvénykönyvvel kapcsolatos aggályokra, illetve felvetésekre nem tud a kérdezők számára megnyugtató választ adni, hiszen nem interveniálhat a magyar kormány – felelte azoknak a cégvezetőknek, illetve szakszervezeti vezetőknek, akik erről kérdezték Andor Lászlót. De azt is jelezte, hogy az új munka törvénykönyve szakszervezetek által kifogásolt pontjai miatt levelet írt a magyar kormány, amelyre nem érkezett konstruktív felelet. Egy másik kérdésre válaszolva az Orbán-Barroso-találkozót sikeresnek minősítette az EU-biztos, mert lezárta egy korábbi, vitával tűzdelt szakaszt. Ugyanakkor megemlítette azt is, hogy az Európai Bizottság és Magyarország között még meglévő vitás kérdések lezárása nem várható azonnal, az egy hosszabb folyamat lehet.

MGY

„Komoly bizalmi válság alakult ki Magyarországgal szemben, ami már a növekedést is gátolja. Most a bizalom visszaszerzése a legfontosabb feladat” – mondta dr. Futó Péter, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke

MGYOSZ-csúcs képekben

Wimmer István, dr. Vadász Péter, dr. Andor László, dr. Futó Péter

Kassai Róbert, az IPOSZ elnöki tanácsadója

Szakszervezeti csúcs a munkaadóknál

Andor László is sok érdeklődőt vonzott

Nem sok jóval kecsegtet 2012

Az év első hónapjában nem volt könnyű szóra bírni a vállalkozókat, cégvezetőket. Az elszabadult üzemanyagárak, a hektikus forintárfolyam-mozgás, a gazdasági szabályozók ellentmondásai teszik nehezzé a munkaadók dolgát. A Magyar Gyártóipar arra kért választ, hogy: Mi jelenti a legnagyobb problémát egy-egy cég számára ebben a helyzetben? S hogyan tudják kezelni az így adódó konfliktushelyzeteket?

TOVAGYŰRŰZŐ VÁLSÁGHATÁS

Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) idei első növekedési előrejelzésében megállapította, hogy az euróövezeti adósságválság már elkezdte éreztetni hatását a kelet-közép-európai átalakuló térségben, és az EBRD szerint az idén emiatt jelentősen lassul az országcsoport kilábalási folyamata.

A térség gazdasági átalakulásának finanszírozására 1991-ben létrehozott londoni pénzügyintézet prognózisa szerint a bank által támogatott 29 ország átlagos gazdasági növekedési üteme az idén 3,1 százalékos lesz az EBRD által 4,8 százalékosra becsült tavalyi GDP-növekedési átlag után. (MTI)

Fekete István elnök,
Joint Venture Szövetség

Az idei kilátásokat elemezve sokan a helyzet romlására számítanak, én inkább abban hiszek, hogy egy nagyon csekély növekedés lesz a gazdaságban. Többször elmondtuk, hogy nagyon fontosnak tartjuk a párbeszédet a kormányzat és a gazdasági szereplők között. A Joint Venture Szövetség szakmai jellegénél fogva egyike azoknak, amelyek a kormányhoz hasonlóan széles körben működtetnek munkacsoportokat. Ezért partnerei lehetünk a mindenkori kormánynak a törvény-előkészítő munkában.

A válságot szerintem úgy lehet eredményesen kezelni, ha a döntéseket alaposan előkészítik, és minden esetben gondos mérlegelés és az alapos hatástanulmány elkészítése után teszik meg a szükséges lépéseket. Úgy gondoljuk, ezzel lehet előre vinni a gazdaságot. Számtalan esetben bebizonyosodott, hogy azok a jogszabályok életképesebb alapot nyújtanak a konszenzuson alapuló végrehajtáshoz. Adott feladathoz, konkrét helyzetekre reagálni tudó alkalmi munkacsoportokat is felállíthatunk, ezzel segíthetjük a döntéshozást.

Dr. Grünwald Imre Senior HR Manager,
Johnson Controls Mezőlak Kft.

A Johnson Controls Automotive Experience globális vezető az autózés, a fejtámlák, ajtók, műszerfalak, az autóiipari elektronika gyártásában, Magyarországon az autózés és az autózés alkatrészei a fő termékeink. Mi vagyunk a kecskeméti Mercedes-Benz-gyár egyik legnagyobb beszállítói. Felkészülten várjuk az autóiipar által támasztott kihívásokat. Cégünk fejlődését jól követik kelet-európai gyáraink is, mind a fejlesztési, mind a termelési oldalon. Erre is jó példa, hogy idén tavasszal indul a gyártás a kecskeméti gyárunkban, ülés-összeszerelés fő profilal.

Újabb projektekbe kezdünk, gyárat bővítünk Mezőlakon, Pápan és Mórán is, ahol a gyár bővítéssel együtt új munkahelyeket is tervezünk teremteni. Igyekszünk mindenre felkészülni, terveket készítenek sok eshetőségre, hogy ne érjen bennünket meglepetés. Úgy vélem, a jövőbeli eredmények azon is múlnak, hogy minden jogszabálynak meg tudjunk felelni, gyorsan és hatékonyan reagálva a kihívásokra.

Ignác Béla ügyvezető,
Prohumán 2004 Kft.

Az egyik legnagyobb munkaerő-kölcsönzés-sel foglalkozó cég vagyunk Magyarországon, a kölcsönzés mellett egyéb, teljes körű szolgáltatást nyújtunk az ország bármely településén. Cégcsoportunk fejlődni, növekedni szeretne, de a gazdasági válság nem kedvez igazán terveinknek. A bizonytalan gazdasági helyzet miatt a munkaerőt kölcsönző cégek is elbizonytalanodtak, nem tudják, hogyan fognak kölcsönmunkaerőt foglalkoztatni. A válságban először a kölcsönmunkaerőt küldik el. Ha élénkül a gazdaság, annak mi vagyunk elsősorban a haszonélvezői, hiszen munkaerőt nagyobb létszámban nálunk találnak a befektetők. A jogszabályok számunkra nem kedvező hatásúak, hiszen szűkítették a kölcsönzés lehetőségeit.

Alapvetően a versenyszférában, a gyártó cégeket szolgáljuk ki, az állami megrendelés nem jellemző nálunk. A válság hatásait a cégcsoportos háttér bevonásával tudjuk enyhíteni, vannak olyan tagjaink a cégcsoporton belül, akik csak a diákmunka területén fejtenek ki tevékenységet, amelyeknek kedvezően alakult a jogi háttérük, s vannak olyan cégcsoportok, amelyek a kiszolgáltatottságot, a bizonytalanságot tudják ellensúlyozni. A negatív hatásokat tehát úgy semlegesítjük, hogy több területen fejtünk ki tevékenységet, más-más körülmények között más-más ágazatunk képes húzóerő lenni. Ha az egyik területen akadályok merülnek fel, a másik, a cégcsoporthoz tartozó vállalkozás pótolja a szerényebb eredményét, így egyensúlyban maradunk, költséghatékonyan optimalizálni tudjuk tevékenységünket.

Hoffman Iván igazgató,
Hofeka Kft.

Cégünk, a Hofeka Kft. elsősorban elektromos ipari berendezések gyártásával foglalkozik. Az idén az előttünk levő hónapokban a legnehezebb akadály véleményem szerint a bérkompenzáció megvalósítása lesz. Még nem is tudjuk pontosan, hogy csináljuk. A cégre jellemző ugyanis, hogy a több mint hetven dolgozónk túlnyomó többsége, azaz 90 százaléka 300 ezer forintnál kevesebbet keres. Ráadásul többségük egy Zala megyei kisközségben, Dióskálón él, ami azt jelenti, hogy szociális szempontok is szorítanak bennünket, hiszen a környék két-három településén is mi vagyunk az egyetlen foglalkoztató üzem. Így a családok helyzetével is foglalkoznunk kell. A kompenzációs kötelezettség nagy teher, ha azt is figyelembe vesszük, hogy csökkennek a megrendelések, s ehhez kell igazítani a foglalkoztatást is.

A megoldásban segítene, ha az állami megrendelés volumene növekedne, legalább a hazai cégeknek és a külföldieknek juttatott megrendelések arányában a helybelieket helyzetbe kellene hozni. Összegezve nagyobb terheket kell elviselnünk, mint két évvel ezelőtt, kevesebb megrendelés mellett. A budapesti cégek központ és az üzemek közötti közlekedés hatalmas hátrányt jelent az ennyire magas üzemanyagárak mellett. A legkeservesebb, hogy bármekkora igyekezettel választunk ki optimalizált technológiákat, rákényszerülünk a helyzet megoldása érdekében, hogy hetvenöt fős létszámunkat ötvenöt főre csökkentjük, ami húsz családot hoz nagyon nehéz helyzetbe.

MAGYAR KILÁTÁSOK

Az EBRD londoni pénztézet szerint a Magyarországot is magában foglaló közép-európai és balti csoportban az idén átlagosan mindössze 1,4 százalékos gazdasági növekedés várható az előző, tavaly októberi EBRD-prognózisban jóslott 1,7 százalék helyett.

Magyarország esetében azonban a londoni bank a térségi átlagnál jóval meredekebben, az előző előrejelzésben szereplő 0,5 százalékos növekedésről 2,0 százalékponttal, 1,5 százalékos GDP-visszaesésére módosította a 2012 egészére szóló GDP-növekedési becslését.

Az EBRD e szűkebb térségen belül még Szlovéniában jóslol ideai recessziót: a szlovén gazdaságra adott GDP-előrejelzését a korábbi 0,5 százalékos növekedésről 1,6 százalékponttal, 1,1 százalékos visszaesésre rontotta. (MTI)

FOGLALKOZTATÁS: RADIKÁLIS VÁLTOZÁSOK

Elégedettek lehetnek a munkaadók: a júniusban hatályba lépő új munka törvénykönyve alapvetően kedvez az ésszerű foglalkoztatásnak. Keretet szab, de egyben lazít az eddigi merev szabályokon.

A parlament 2011. december 13-án elfogadta az új munka törvénykönyve (Mtk.) tervezetét, mely várhatóan 2012 júniusában lép hatályba, addig még módosítva közel 70 vonatkozó törvényt és radikális változást hozva a munkafeltételek szabályozásában, a munka világában. Itt nincs mód teljes körű képet adni a változásokról, pusztán a munkáltatókat érintő legfontosabb változásokat emeljük ki.

Rugalmasabb

A munkáltatók bizakodva tekintenek erre a törvényre, hisz követi azokat az irányokat, melyek már évek óta igényként merülnek fel a munkahelyeken, az MGYOSZ álláspontjában. Így a törvény kevesebb kötelező érvényű szabályt tartalmaz, és több olyan megengedő paragrafust, mely esetén már nemcsak a munkavállaló előnyére lehet eltérni a törvényben rögzítettektől. A jelenleg hatályos Mtk.-ban e tekintetben a felek mozgásteret kicsi: a munkaviszony minden momentumát részletesen szabályozza, eltérést pedig az esetek túlnyomó többségében csak a munkavállalók előnyére enged. Az új munka törvénykönyve legnagyobb előnye a munkaadók számára az lehet, hogy csak a keretet – a minimum standardokat – szögezi le, és elősegíti olyan munkafeltételek megteremtését, amely követi az adott vállalkozás/ágazat gazdasági működését, segíti alkalmazkodását a külső környezethez.

KÖNYVET AD KI AZ MGYOSZ

A kihirdetés és a hatálybalépés közötti fél év elengedhetlenül fontos a felkészüléshez.

Az MGYOSZ ezen időszak alatt konferenciákkal igyekszik segíteni tagjai felkészülését a változásokra, és készül a közkezdelt, magyarázatokkal ellátott könyv is, melynek megjelenése tél végére várható.

Üzemi megállapodás

Az idén 20 éves Mtk. az általános szabályoktól való eltérést kollektív szerződés keretei között teszi lehetővé, melyhez elengedhetetlen a szakszervezeti partner. Így azok a vállalkozások, ahol nem működik szakszervezet, gyakorlatilag ki vannak zárva egy esetleges rugalmasabb megállapodásból. Ezen is változtat az új törvény, amikor rögzíti, hogy a felek megállapodásán a munkaszerződést, az üzemi tanáccsal kötött üzemi megállapodást vagy kollektív szerződést kell érteni. Az üzemi tanács is jogot kap arra, hogy a munkafeltételek tekintetében a munkáltatóval megállapodjon abban az esetben, ha a munkáltató nem tartozik kollektív szerződés hatálya alá. Egyetlen témáról nem rendelkezhet az így létrejött üzemi megállapodás: a munka díjazása fejezetről, a bérezés kérdéseiről.

A munkavégzés helye

A törvény szerkezetét tekintve is változik. A gyakorlati alkalmazást illetően a legfontosabb e tekintetben az, hogy minden fejezet végén találunk rendelkezéseket arról, az adott fejezet mely rendelkezései kötelező érvényűek, melyektől lehet csak a munkavállaló javára eltérni, s melyektől bármely irányba. A törvénytől eltérő megállapodások tekintetében tehát ezek az alapvető fontosságúak.

A munkaviszony szabályozásának egyik jelentős változása, hogy a munkaszerződés fő tartalmi elemei közül el lehet hagyni a munkavégzés helyének meghatározását, a mun-

kaszerződése így is érvényes, és ugyanez a helyzet a munkaviszony időtartamánál is. Ha a felek máshogy nem rendelkeznek, a munkaszerződés teljes munkaidőre jön létre. Kötelező megállapodni a dolgozó alapbérében (azaz személyi alapbérében) és munkakörében. A próbaidő – a legutóbbi Mtk.-módosítással ellentétben – a felek megállapodásával sem haladhatja meg a három hónapot.

Új terminológiák

Nemcsak az alapbér esetében tartalmaz a törvény fogalmi változást, de az egész törvényben jelentős az új terminológiák száma. Így megváltozik a munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos szóhasználat: a munkaviszony megszüntethető felmondással (rendes felmondás helyett), azonnali hatályú felmondással (rendkívüli felmondás helyett) és továbbra is adott a közös megegyezés lehetősége. A felmondással kapcsolatos garanciális szabályok lényegében nem változnak, de sok helyen pontosítja a törvény a korábbi gyakorlatot. Fontos viszont, hogy ha a munkaviszony legalább egy évig fennállt, a munkavállaló kérésére a munkáltató köteles értékelést kiadni a munkavállalóról.

Munkaidő

A munkaszervezés kereteit leginkább meghatározó munkaidő fejezet érdemi változásokat tartalmaz a munka beosztása tekintetében. Ezek közül a legfontosabbak:

- Megváltozik a több műszakos munkarend fogalma: akkor beszélhetünk több műszakos üzemelésről, ha a munkáltató tevékenysége meghaladja a heti 80 órát.
- Változik a munkaidőkeret hossza: a munkáltató önállóan eljárva maximum 4 havi munkaidőkeretet rendelhet el, bizonyos esetekben ez 6 hónap lehet. Tehát a havi munkaidőkerethez már nem lesz szükség kollektív szerződésre, de a 12 havi elrendeléséhez továbbra is szükség lesz rá.
- Pontosítja a munkaidőkeret alkalmazásával kapcsolatos szabályokat, ezáltal javít annak értelmezhetőségén. Azzal, hogy szabályozza a munkaviszony munkaidőkeret lejártát megelőző megszűnésének eseteit, nemcsak a munkaszervezést könnyíti, de jelentős segítséget ad a bérszámfejtésnek is.
- Bevezeti az elszámolási időszak fogalmát. Ez arra ad lehetőséget, hogy a munkaidőkeret időtartamának megfelelő időkeretben a munkáltató az elszámolási időszak átlagában tudja ledolgoztatni a rendes munkaidőt. Lehetővé teszi az ún. munkaidőszámla megteremtését: a le nem dolgozott időt hétről hétre lehet gördíteni, az elszámolási időszak lejártáig kell

megfelelni a munkaidőre vonatkozó garanciális szabályoknak. Míg a munkaidőkeret a termelő vállalkozásoknak biztosíthatja az optimális működést, addig az elszámolási időszak az alacsony foglalkoztatotti létszámú kisvállalkozásoknak ideális. Amikor a munkaidőkeret elrendelésével kapcsolatos adminisztrációs, eljárási szabályok betartása a működést akadályozza, s ahol az üzemelési idő kitett az aktuális rendelési állománynak/forgalomnak.

- A napi pihenőidő mértéke és kiadása is változik: ha a napi munkaidő a 6 órát meghaladja, 20 perc munkaközi szünet kiadása kötelező, ha a 9 órát, további 25 perc munkaközi szünetet kell biztosítani. Ettől azonban a felek megállapodása mindkét irányba eltérhet.
- A munkáltató évente hét munkanap szabadságot – a munkaviszony első 3 hónapját kivéve – legfeljebb két részletben, a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban köteles kiadni. Ha nincs eltérő megállapodás, a szabadságot úgy kell kiadni, hogy összefüggő időtartama a 14 naptári napot elérje. A ki nem vett/adott szabadságot továbbra is csak kivételes esetben vagy kollektív szerződés rendelkezése esetén lehet átvinni a következő évre.

Díjazás

A munka díjazásánál a legfontosabb változás, hogy átalakul a munkával nem töltött idő díjazásának rendszere. Az átlagkereset intézménye megszűnik, helyét átveszi az alapbérrel és a távolléti díjjal történi díjazás. Ez utóbbi számítási módja is változik. Változik a pótlékok mértéke is. A megváltozott „műszak” fogalomhoz megváltozott műszakpótlék jár: az új műszakpótlék az este 18 és reggel 6 óra közötti időtartamra jár, ha a munkavállaló munkakezdése folyamatosan változik, és a 15 százalékos éjszakai pótléokra nem jogosult. Változik a túlóra díjazása: pótlék helyett szabad időt csak a felek megállapodása alapján adhat a munkaadó, viszont csökken a munkaszüneti napon elrendelt munka és túlmunka pótléka. Szintén változik a vasárnapi munka pótléka: az 50 százalékos pótlék csak több műszakos munkaidő-beosztásban és készenléti jellegű munkakörben foglalkoztatottaknak jár. Fontos, hogy kötelező érvényű szabály ezután csak maga a pótlékfizetés tényének megléte, annak mértékéről a felek mindkét irányba eltérhetnek. Külön fejezet foglalkozik az atipikus foglalkoztatási formák szabályozásával, a munkaerő-kölcsönzéssel és az iskolaszövetkezetek keretében végzett munka szabályozásával. Új intézményként megjelenik a versenytilalmi megállapodás, valamint a munkavállalói biztosíték, és változnak a kártérítés szabályai is.

Bálint Adrienn

IDÉZETEK AZ ÚJ MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVBŐL

11. §

(1) A munkáltató a munkavállalót csak a munkaviszonnyal összefüggő magatartása körében ellenőrizheti. A munkáltató ellenőrzése és az annak során alkalmazott eszközök, módszerek nem járhatnak az emberi méltóság megsértésével. A munkavállaló magánélete nem ellenőrizhető.

12. §

(1) A munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. E követelmény megsértésének orvoslása nem járhat más munkavállaló jogának megsértésével vagy csorbításával.

34. §

(2) Munkavállaló az lehet, aki a tizenhatodik életévét betöltötte. Ettől eltérően munkavállaló lehet – az iskolai szünet alatt – az a tizenötödik életévét betöltött tanuló, aki nappali rendszerű képzés keretében tanulmányokat folytat.

45. §

(5) A felek a munkaszerződésben a munkaviszony kezdetétől számított legfeljebb három hónapig terjedő próbaidőt köthetnek ki. Ennél rövidebb próbaidő kikötése esetén a felek a próbaidőt – legfeljebb egy alkalommal – meghosszabbíthatják. A próbaidő tartama meghosszabbítása esetén sem haladhatja meg a három hónapot.

Globális foglalkoztatási trendek 2012-ben

A világ előtt 600 millió új munkahely megteremtésének a feladata áll, miközben a megszorító intézkedések tovább ronthatják a munkaerőpiacok helyzetét – figyelmeztet az ILO.

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) globális foglalkoztatásról szóló éves jelentése szerint – a fenntartható növekedés beindításához és a társadalmi kohézió megőrzéséhez – a világra 600 millió új produktív munkahely megteremtésének „sürgősen megoldandó feladata” hárul a következő évtizedben. „A globális munkaerőpiacon tapasztalt háromévesi folyamatos válsághelyzet után és a gazdasági tevékenységek további hanyatlását előre jelző kilátások mellett globálisan tekintve a munkanélküliek száma 200 milliós foglalkoztatási hátralékot jelent” – közli az ILO a Globális foglalkoztatási trendek 2012-ben: A foglalkoztatási válság elmélyülésének megelőzése című éves jelentésében, amely szerint több mint 400 millió új munkahelyre lesz szükség a következő évtizedben a becslések szerint évente 40 millió fővel növekvő munkaerő befogadásához.

A Globális foglalkoztatási trendek című jelentés arra is rámutat, hogy a világnak szembe kell néznie a méltányos munkahelyek megteremtésének kihívásával is annak a – becslések szerint – 900 millió dolgozónak a számára, akik családjukkal együtt a napi 2 dolláros szegénységi küszöb alatt élnek, főként a fejlődő országokban.

„A kormányok komoly erőfeszítései ellenére a foglalkoztatási válság továbbra sem enyhül, és világszerte három dolgozóból egy, vagyis becslések szerint 1,1 milliárd ember munkanélküli, illetve szegénységben él” – jelentette ki Juan Somavia főigazgató. „Arra van szükségünk, hogy az első számú prioritás a munkahelyteremtés legyen a reálgazdaságban.” A munkaerőpiacon jelenleg csaknem 29 millióval kevesebb ember van annál, mint amire a válság előtti trendek alapján számítani lehetett. A jelentés három foratókönyvet vázol fel a foglalkoztatási helyzet jövőbeni alakulásával kapcsolatban. Az alapforatókönyv 3 millió új munkanélkülit jelez 2012-re, és azt jósolja, hogy a számuk 2016-ra 206 millióra fog emelkedni. Ha a globális növekedési ráta 2 százalék alá esik, akkor a munkanélküliek száma 2012-ben 204 millióra emelkedik. Egy kedvezőbb, az euró-adósságválság gyors megoldását feltételezve a globális munkanélküliség 2012-ben körülbelül 1 millióval kevesebb dolgozót érintene.

A foglalkoztatási válság továbbra is a fiatalokat érinti a legsúlyosabban. A jelentés szerint a jelenlegi folyamatok alapján kevés remény van arra, hogy a közeljövőben jelentősen javulhat az elhelyezkedési kilátásaik. 2011-ben 74,8 millió 15–24 év közötti fiatal volt munka nélkül, ami több mint 4 milliós növekedés 2007 óta. A jelentés hozzáteszi, hogy a fiatalok körében a munkanélküliség esélye világszerte közel háromszorosa a felnőttekének. A 12,7 százalékos globális munkanélküliségi ráta a fiatalok körében továbbra is egy teljes százalékponttal magasabb a válság előtti szintnél.

SÜRGETŐ FELADATOK

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) a davosi Világgazdasági Fórum és a brüsszeli EU-csúcstalálkozó előtt tette közzé Globális foglalkoztatási trendek 2012-ben: a foglalkoztatási válság elmélyülésének megelőzése című, zászlóshajónak számító éves jelentését a globális foglalkoztatásról. A jelentés szerint – a fenntartható növekedés beindításához és a társadalmi kohézió megőrzéséhez – a világra 600 millió produktív munkahely megteremtésének sürgősen megoldandó feladata vár a következő évtizedben.

A jelentés további fontos megállapításai:

- Észrevehetően lassabban halad a dolgozó szegények számának csökkentése. A világ összes munkavállalójának közel 30 százaléka, több mint 900 millió ember élt családjával a két USA-dolláros szegénységi szint alatt 2011-ben – ez 55 millióval több, mint amennyire a válság előtti trendek alapján számítani lehetett. Ennek a 900 millió dolgozó szegénynek körülbelül a fele az 1,25 dolláros extrém szegénységi küszöb alatt élt.
- A veszélyeztetett foglalkoztatásban világszerte alkalmazott dolgozók száma (önfoglalkoztatók és a nem bérért dolgozó családtagok) 2011-ben becslések szerint 1,52 milliárd volt, ami 2000 óta 136 milliós, 2009 óta pedig közel 23 milliós növekedés.
- A nők körében 50,5 százalékos a veszélyeztetett foglalkoztatás aránya, amely meghaladja a férfiak körében mértet (48,2).
- Kedvező gazdasági körülmények közepette a munkahely-teremtési ráták meghaladták a munkaerő-növekedést, támogatva ezzel a belföldi keresletet, főleg Latin-Amerika és Kelet-Ázsia nagyobb feltörekvő gazdaságaiban.
- A fejlett világ és a fejlődő országok közötti munkatermelékenységi különbség – amely az egyes országok között a jövedelemszintek konvergenciáját mérő fontos mutató – csökkent az elmúlt két évtizedben, de továbbra is jelentős mértékű: a fejlett gazdaságokban és az Európai Unió területén az egy munka-

vállalóra jutó teljesítmény 72 900 dollár volt 2011-ben, szemben a fejlődő régiók 13 600 dolláros átlagával.

„E legújabb adatok azt a növekvő egyenlőtleniséget és folyamatos kirekesztést tükrözik, amellyel a munkavállalók és családjuk milliói szembesülnek – jelentette ki Somavia. – Hogy kilábalunk-e a válságból vagy sem, azon múlik, hogy végső soron mennyire lesznek eredményesek a kormánypolitikák. És a politikák csak akkor lehetnek eredményesek, ha kedvező hatással vannak az emberek életére.”

A jelentés olyan célzott intézkedések meghozatalára szólít fel, amelyek segítik a reálgazdaságban a munkahelyek számának a növekedését, és figyelmeztet arra, hogy a kiegészítő támogató állami intézkedések önmagukban nem lesznek elegendők a fenntartható fellendülés előmozdításához. Arra is figyelmeztet, hogy csökkenő kereslet idején fontos a további ösztönzés, és ezt az államháztartás fenntarthatóságának a veszélyeztetése nélkül is meg lehet tenni.

Magyar kilátások

Az idén több vállalat tervez létszámbővítést, mint amennyi csökkentést, az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (MKIK GVI) legfrissebb tanulmánya szerint 12 százalékponttal több cég növelné, mint amennyi leépítené alkalmazottainak számát – jelentette be Czomba Sándor foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkár a tanulmányt bemutató sajtótájékoztatón Budapesten – olvasható az MTI tudósításában. Tóth István János, az MKIK GVI ügyvezető igaz-

gatója azt mondta: a tavaly ősszel készített felmérés során több mint 7000 céget kérdeztek meg, ezek mintegy 44 százaléka tervezi csökkenteni, 56 százaléka viszont növelné a létszámot. Parragh László, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) elnöke kérdésre válaszolva elmondta: becslése szerint a tavalyival megegyező mértékben, az idén is mintegy 25-30 ezerrel nőhet a foglalkoztatottak száma. A létszámbővülés leginkább a vendéglátás és az ipar területén várható. A vendéglátásban 2,9-szer, az ipar területén pedig 2,1-szer nagyobb valószínűséggel található létszámnövelő vállalat, mint például a mezőgazdaságban. A legkisebb valószínűséggel a pénzügyi szektor kíván létszámot bővíteni.

Czomba Sándor emlékeztetett arra, hogy tavaly általában 30-40 ezerrel dolgoztak többen éves szinten, mint az azt megelőző évben, ez a növekmény pedig a versenyszférában valósult meg.

Mint mondta, ennek meghatározó jelentősége van, hiszen Magyarország számára a legfontosabb a versenyszférában, az elsődleges munkaerőpiacon munkahelyek létesítése. „Nyilvánvalóan olyan gazdasági környezetben és olyan térségekben, ahol nem áll rendelkezésre a versenyszférában megfelelő munkahely, ott a segély helyett a közmunka (...) fontos és szükséges alternatíva” – fogalmazott Czomba Sándor.

Az államtitkár szerint az is egyértelműen látszik, hogy amíg a gazdaság motorjai nem indulnak be, addig a foglalkoztatásban csodákat elérni nem lehet – olvasható az MTI tudósításában.

MEGSZORÍTÁS KONTRA FOGLALKOZTATÁS

A túl szigorú költségvetési politikák negatív hatással vannak a keresletre – figyelmeztet a jelentés. A fejlett gazdaságokban és az Európai Unióban a megszorító intézkedések kizárólagos előtérbe helyezése tovább árthat a munkaerőpiacoknak, és növelheti a válság hosszú távú költségeit.

„Ahol nincs elegendő munkahely, ott a segély helyett a közmunka fontos és szükséges alternatíva!”

Czomba Sándor,
a foglalkoztatáspolitikáért felelős
államtitkár

TÁVMUNKA, NAGY TÖMEGBEN

Crowdsourcing – a magyarul talán „tömegbe szervezésnek” nevezhető munkaszervezési forma Magyarországon még nem ismert. Lehet benne fantázia – mondják a szakértők, a rendszer kitalálói ennél többet remélnek: jelentős hatékonyságnövekedést a módszert alkalmazó vállalatoknál.

TÖREDÉK KÖLTSÉGGEL

A crowdsourcing módszert biztosan kipróbálja Magyarországon is néhány vállalat. Gyenge pont lehet, hogy nálunk a munkaszervezés nincs mindig a csúcson. Sokszor külső okok miatt. Éppen ezért kíváncsian várjuk, miként sikerül nagy tömegben hatékony, a korábbinál sokkal alacsonyabb költséggel elvégezni egy feladatot. Ha ez az informatika segítségével sikerül, akkor nagy jövő várhat erre a programra is.

Avállalkozások évek óta folyamatos hatékonyságnövelési és költségcsökkentési kényszerben működnek, ennek eredményeként egyre inkább előtérbe kerül az egyes tevékenységek – főként a jelentős élők munkával járó feladatok – kiszervezése, az outsourcing. Míg néhány vállalatnál a vezetők még csak ismerkednek a fogalommal, és a távmunka lehetőségeit vizsgálják, létezik már a távmunkát magába foglaló, azt továbbfejlesztő és a távmunka ismert előnyeit megtöbbszöröző kiszervezési forma is. A magyarul talán „tömegbe szervezésnek” nevezhető munkaszervezési forma, a crowdsourcing lényege, hogy a sok független, munkalehetőséget kereső, egy-egy feladattípusban képzett munkavállalót egyszerre tudja mozgósítani egy-egy feladatra annak feldarabolásával és rendszerbe szervezésével. Mindehhez persze egy megbízható informatikai rendszer kell.

Újító hatások

„A crowdsourcing keretében akár több tízezer embert is tud mozgósítani a rendszer egy adott megbízásra. Ezt persze egy munkaközvetítő iroda is elmondhatja magáról, azonban itt az innovatív automatizálás van a hangsúly, ami a feladatok radikálisan gyors és precíz feldolgozását teszi lehetővé. A rendszer rendelkezik a nagy volumenű feladatok „feldarabolásának” technológiájával, infrastruktúrájával. Mindent egy központi szerveren futó szoftver végez, a folyamat teljesen automatizált, nem igényel emberi erőforrást. Így például egy adatfeldolgo-

zási feladatot akár tizedannyi idő alatt is el lehet végezni” – állítja a rendszer működéséről Faragó Péter, az „otthonrol.hu”-t üzemeltető Skawa Innovation társtulajdonosa.

A távmunka fogalma sokakban összekapcsolódott a „call center” meghatározásával, pedig a távmunka nemcsak a telefonközpontok esetében, hanem számos egyéb tevékenység elvégzésében is hasznos lehet mind a nagyvállalatok, mind az állami szféra számára.

„Amikor egy vállalat vagy egy állami, illetve önkormányzati szervezet piacutatást, kérdőíves vagy bármilyen széles körű felmérést végez, érdeke a beérkezett válaszok minél gyorsabb és precízebb kiértékelése. Ehhez megfelelő módszerre és hirtelen több ezer emberre is szüksége lehet, de csak egy-két napra – mondta Faragó. – Nem érdemes ezeket a munkavállalókat állományban tartani, mivel időszakos feladatról van szó, határozott idejű szerződésük pedig hatalmas adminisztrációval járna, a munka elvégzése ugyanakkor hetekbe telne.”

A crowdsourcing leginkább a követeléskezelők, a kiskereskedelmi vállalatok, a közvéleménykutatók, a fordítóirodák és különböző, jelentős adminisztrációt és háttér munkát igénylő kkv-k számára jelenthet óriási változást a munkaszervezésben. Az otthonról végezhető munkák köre egyre gyarapodik. Az adatbázis-, linképítés, a szkennelés, a telefonos megkérdezés, illetve hang- és videoanyagok legépelése kapcsán is egyre nagyobb az igény az egyszerre elvégzendő nagy mennyiségű távmunka iránt. Ezzel

párhuzamosan folyamatosan nő azon cégek és tevékenységi körök száma, ahol alkalmazható ez a fajta munkavégzés.

Költségcsökkentő tényezők

A hagyományos távmunkarendszernek is számos előnye van, nem kell költeni az alkalmazottak által használt iroda költségeire, a számítógépekre, a nyomtatókra, a közüzemi számlákra, egyéb járulékos költségekre. Ezenfelül a projektmenedzsmenttel és a minőségbiztosítással járó kiadásokkal sem kell számolni. Mindez azonban minden távmunka típusú kiszervezésre jellemző. A crowdsourcing esetében azonban a munkavégzéshez szükséges informatikai rendszer kifejlesztésével vagy egy adott megoldás megvásárlásával sem kell a megbízónak foglalkoznia. Ráadásul egy ilyen rendszer képes a feladat feldarabolására és sok ember munkájának összehangolására. Ez önmagában 30-40

százalékos költségcsökkenést jelenthet – állítja a programgazda. A legtöbb munkához szükséges telekommunikációs eszközre sem kell költeni, valamint az ezzel együtt járó hívásforgalmi kiadások is lehúzhatók a listáról.

„Az automatizált crowdsourcing keretében összehangolt és kiszervezett tevékenységnek számos előnye van, például, hogy mindig a megfelelő apparátus vehető igénybe, párhuzamosan sokan dolgozhatnak egy feladaton, a feladatok szétszétvási automatizálható, s a világ bármely részéről ki lehet választani az adott projekthez leginkább megfelelő szakemberekből álló csapatot – emeli ki a rendszer előnyeit Faragó Péter. Ehhez persze az kell, hogy a munkaszervezés teljesen automatizáltan működjön, kezdve a munka befogadásától, feldarabolásától, a távmunkások vizsgáztatásán, a munkakiosztáson és a minőségbiztosításon át a bérszámfejtésig és fizetési feladatokig bezárólag.” **MGY**

Tömegek

Világszerte nagy a távmunkába bevonható tömegek száma. Az internettel és megfelelő számítógéppel rendelkezők köréből egyre többen képesek arra, hogy így szerezzenek maguknak megélhetési forrást.

Amit a baleseti adóról **tudni kell**

Jogszabályok tömege változik meg az üzleti életben. Éppen ezért a Magyar Gyáriparban időnként ismertetünk egy-egy fontos újdonságot. A baleseti adóval kezdünk.

2012-től a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítások szerződői 30 százalékos baleseti adóra váltak kötelezetté, amit a díjfizetés ütemével megegyezően a biztosítóknak kell beszédni. Azoknak, akik inkasszóval kívánják biztosításukat rendezni, fontos tudniuk, hogy a hívás keretösszegét legalább 30 százalékkal magasabb összegben határozzák meg, mert ellenkező esetben a biztosító nem tudja teljesíteni a beszédségi megbízást.

Mivel a biztosított törvényi kötelessége, hogy először a baleseti adó díját egyenlítsse ki, előfordulhat, hogy ha ezt az adót időben nem egyenlíti ki, a biztosítás díja rendezetlenné válik és a 60 napos türelmi időszak után a biztosítás „díjnemfizetéssel” megszűnik.

Három esetet kell megkülönböztetni. Alap eset: a szerződés január 1-jével kezdődik. A kalkulált díjak, illetve a kötvényen szereplő díjak nettó díjak, tehát nem tartalmazzák a baleseti adó összegét, így arra jön rá a 30 százalékos adó. A kiküldött számla- és csekkleveleken külön szerepeltetik a baleseti adó összegét és időszakát is, a befizetendő csekket vagy átutalandó díjat tartalmazó számlát viszont már a bruttó összeggel küldik ki.

2. eset: A szerződés év közbeni fordulóval rendelkezik és éves díjfizetés történt, akkor a biztosítás díját már megfizette, így a biztosító csak a 2012. január 1-je és a szerződés évfordulója közötti időszakokra vonatkozó baleseti adó összegéről fog számlát, illetve csekket küldeni. 3. eset: A szerződés év közbeni fordulóval rendelkezik és havi vagy negyedéves díjfizetésről van szó. Fontos, hogy a 2012. január elseje előtti kockázati kezdetű szerződéseknél a díjfizetési időszak és az adóval érintett időszak nem egyezik meg, ebben az esetben az adó esedékessége a számlán csak 2012. január 1. és (pl.) 2012. február 27. közötti időszakokra vonatkozik, így az összege is kevesebb lesz, mint a biztosítási díj 30 százaléka. Abban az esetben, ha a díjat már befizették, a baleseti adót a következő negyedéves díjjal együtt kell megfizetni, ami azt is jelenti, hogy a következő negyedéves díjnál fizetendő baleseti adó mértéke látszólag több lesz, mint 30 százalék. Amennyiben a szerződése díjnemfizetéssel szűnik meg, a fedezetlenségi díj és a türelmi időszakra vonatkozó díj (60 nap) után is adófizetési kötelezettség terheli a szerződőt.

Stankovics Attila

ÚJ ADÓNEM

2012. január 1-jétől az autósok kénytelenek megismerkedni a baleseti adóval. Befizetése kötelező, mértéke a kötelező felelősségbiztosítási díj 30 százaléka.

ADÓELLENŐRZÉS ÉS NAGYOBB BÍRSÁG

Az idén több és eredményorientáltabb adóellenőrzés várható. A Deloitte Zrt. a friss tapasztalatok alapján gyűjtötte össze ehhez a leghasznosabb szempontokat.

Kövesdy Attila,
a Deloitte Zrt. adóosztályának vezetője

NAGYOBB BÍRSÁGOK

2012 januárjától a kivethető bírság összegei az elfogadott törvénymódosításoknak megfelelően tovább emelkednek. Csak két példát említve: az iratmegőrzési kötelezettség elmulasztása akár 500 ezer forintig terjedő, az iratrendezési, pótlási kötelezettség elmulasztása 1 millió forintig terjedő bírságot eredményezhet majd januártól.

A múlt évben bizonyos adónemeknél lényegesen nőtt az adóhatóság aktivitása – ismertette a Deloitte Zrt. tapasztalatait Kövesdy Attila, a cég adóosztályának vezetője. Ezt támasztják alá az áfa- és az szja-kiutalás előtti ellenőrzések, amelyeknek a száma 15, illetve 46 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A NAV Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóságának közlése szerint például a 2011 második negyedévében megkezdett közel száz, áfa adónemre vonatkozó utólagos, illetve valamennyi adónemre kiterjedő átfogó ellenőrzés közül az eddig befejezett vizsgálatok többsége feltárt valamilyen hiányosságot a cégeknél, és esetenként több tízmillió forintos adókülönbözetet állapított meg náluk.

Kiválasztott kör

Az ellenőrzésre kiválasztottak körébe igen könnyű bekerülni: a 3000 legnagyobb adóteljesítményű adózót legalább háromévente ellenőrzi a hatóság, a felszámolással, végelszámolással érintett adózók, valamint az ÁSZ elnöke, az adópolitikáért felelős miniszter, önkormányzati képviselő-testület külön felhívása alapján kijelölt cégek is célzott ellenőrzésre számíthatnak. A hatóság éves ellenőrzési irányelvei alapján kockázatelemzés segítségével is számos adózót választanak ki ellenőrzésre. Minél több általános, illetve adónem-specifikus kockázati tényező (például tulajdonosi, tagi hitel és kötelezettség, befektetésre elszámolt nagy összegű értéksökkenés,

tartós veszteség, közbenső vevői szerepkör stb.) áll fenn egy adózónál, annál esélyesebb a kiválasztásra.

A fokozódó hatósági aktivitás következménye – mondta el Kövesdy Attila –, hogy a vállalatoknak tulajdonképpen bármely pillanatban készen kell állniuk az ellenőrzésre, mert a hibák, hiányosságok jelentős összegű bírságot eredményezhetnek.

Mielőtt megérkezik az ellenőr

Célszerű már a szokásos üzletmenet során megbizonyosodni arról, hogy a vállalat rendelkezik-e az ellenőrzésekkor vizsgált összes dokumentációval, így a szerződésekkel, teljesítésigazolásokkal, fuvarokmányokkal, a költségeket igazoló számlákkal stb., ha pedig nem, akkor azokat be kell szerezni, illetve ki kell javítani – mindezt soha nem szabad az utolsó pillanatra hagyni. A nagy értékű, kockázattal érintett és/vagy nem tisztázott adójogi megítélésű tranzakcióknál sokat segíthet például egy, a cég által kikért hatósági állásfoglalás – ilyen az előzetes hatósági ármegállapítás (APA), vagy a feltételes adómegállapítás is – amelyek egy későbbi ellenőrzés során biztosítékot jelenthetnek arra nézve, hogy a vizsgált cég szabályosan járt el.

Fontos, hogy néha az egyik adónem tekintében megoldást jelentő módszer egy másik adónem esetében kockázatot indukálhat, vagyis az ilyen összefüggéseket célszerű még az ellenőrök érkezése előtt nagyon alaposan

megvizsgálni – javasolja Kövesdy Attila. Ilyen tényező lehet a transzferár-korrekciók egyösszegű visszaszámlázása, a kapcsolt felek közötti ingyenes ügyletek ellenértékessé tétele, a végleges pénzeszközátadás kiszámlázása, a teljesítés nélküli kiszámlázások, árendemények, visszáruk visszaszámlázása, továbbá ha az utólagos árendeményt nem kíséri számlakorrekció. Áfa esetében pedig például a fiktív számla miatti jogosulatlan áfalevonás társasági adóban nem elismert ráfordításként jelentkezhet.

Az észlelt hiányosságokat, hibákat szükség esetén önellenőrzéssel lehet módosítani.

Kiemelt ellenőrzési területek

A Deloitte tapasztalatai szerint a hatósági ellenőrzések túlnyomó többsége jelenleg a cégek áfákezelését vizsgálja. Kiemelkedő a kiutalás előtti ellenőrzések száma, ami azonban könnyen átfordulhat a bevallás utólagos ellenőrzésébe. Kiemelt vizsgálati cél a fiktív számlázás felderítése, ezekben az esetekben megállapításra a számlabefogadónál kerül sor, de mindez az ügyletben öt megelőző „láncszemre” is visszahathat. A cégeknek érdemes ezért minden esetben ellenőriznie a számlakibocsátót, és a számla alapjául szolgáló teljesítést dokumentumokkal alátámasztani.

Az egyenes-fordított adózás (pl. építőipar) mind a számlabefogadónál, mind a kibocsátónál eredményezhet célzott vizsgálatot. Ilyen ügyleteknél a tapasztalatok szerint a legbiztosabb felkészülést a rendezett dokumentáció (pl. építési engedély, megrendelői nyilatkozat) vagy az előzetes hatósági állásfoglalás megléte jelentheti.

Kiemelt vizsgálati terület az export és közösségi adómentes értékesítések, láncértékesítés ellenőrzése is, ahol szabálytalan gyakorlat esetén a hatóság megvonhatja az adómentességet. A cégek a jogszerű tevékenység bizonyítására a kiszállítások igazolásával, a vevői közösségi adószám ellenőrzésével és a fuvarozói minőség igazolásával tudnak felkészülni.

Jogkövető magatartás

A Deloitte tapasztalatai szerint a cégek sokszor csupán passzív résztvevőként vannak jelen az ellenőrzéseknél, mivel nincsenek tisztában az összes őket megillető jogosultsággal. Nem kötelezhető például az adózó olyan nyilvántartás, összesítés, számítás elkészítésére, amelyet jogszabály nem ír elő, nyilatkozattételi kötelezettsége pedig csak a vele szerződésben állt vagy állók tekintetében áll fenn, ügyféli minőségben az adózó nem bírságható a nyilatkozattétel

megtagadása miatt. Kézenfekvőnek tűnhet, sok cég esetében mégsem rendszeres gyakorlat, hogy az ellenőrzés során átadott iratokról átvételi elismervényt és másolatot kérjen, és törekedjen a kapcsolódó vizsgálat eredményének megismerésére. Jó tudni azt is, hogy bár a személyes hatósági egyeztetések lehetősége adott (és sok esetben rendkívül hasznos is), mégsem kötelező.

Megbízólevél

Adózoói szemmel rendkívüli figyelmet érdemel a megbízólevél tartalma, hiszen ez határozza meg, hogy mire irányul az ellenőrzés, a megbízólevél hibái pedig akár megsemmisítési okok is lehetnek. A megbízólevélnek az ellenőrzést végző adóhatóság és adóellenőr nevének és az illetékesség egyértelmű bemutatásán túl tartalmaznia kell az ellenőrzés során vizsgált adónemek, adókötelezettségek és a vizsgált időszak leírását is, továbbá az ellenőrzés típusát.

Jogorvoslati lehetőségek

Az ellenőrzés a jegyzőkönyv átadásával zárul, amellyel kapcsolatban 15 napon belül tehet észrevételt az adózó – hangsúlyozza Kövesdy Attila. Az eljárás során született határozattal vagy végzéssel szemben fellebbezés nyújtható be. Ha a vállalat terhére szankciót szabott ki a hatóság, érdemes megvizsgálni, hogy valóban kiszabható-e az adott mulasztásra szankció (pl. téves pótlékszámítás, nem megfelelő mulasztási bírság), és hogy a megállapított szankciók együttesen kiszabhatók-e. Előfordulhat, hogy a szankció mértékének meghatározásakor a hatóság nem vette figyelembe az összes körülményt, ekkor külön kérelem formájában a jogi személy vagy egyéb szervezet a jogorvoslati lehetőségek kihasználását követően kérheti a pótlék- és bírságtartozás méltányosságból történő mérséklését, elengedését is, ha annak megfizetése a gazdálkodási tevékenységét ellehetlenítené.

Ismételt ellenőrzés

Az adózó kérelmére indult ismételt ellenőrzés esetén is köti a hatóságot a tilalom, amennyiben olyan új tény vagy körülmény merül fel (pl. fuvarokmány, kiszállítást igazoló okmány később áll rendelkezésre, illetve a Legfelsőbb Bíróság hasonló ügyben döntést hozott), amely a korábbi ellenőrzés megváltoztatásához vezetne, feltéve, hogy korábban ezen tényről az adózó nem tudott. A tilalom érvényes az úgynevezett felüellenőrzés során is, ha új tény nem merül fel, csupán csak szakszerűségi vizsgálatra kerül sor. **MGY**

SEGÍTSÉG A SZABÁLYOK ÉRTELMEZÉSÉHEZ

2012-től egy új jogintézmény nyújt segítséget az adózásban. Ha az adózó nem biztos benne, hogy a bevalláskor jól értelmezi a jogszabályokat, ezt a bizonytalan adójogi helyzetet bejelentheti az adóhatósághoz – mindezt megfelelő szakértői indoklással alátámasztva felmentést adhat a későbbi esetleges szankciók (adóbírság, mulasztási bírság) alól.

SÚLYOSÍTÁSI TILALOM

Az adóhatóságot köti a súlyosítási tilalom, vagyis a korábbi ellenőrzés eredményeként hozott határozat jogerőre emelkedésétől számított 1 éven túl az adózó terhére nem hozható terheesebb határozat. Kivételt jelent azonban többek között a büntetőügyben hozott jogerős ítélet (pl. adócsalás esetén), és az is, ha az adóhatóság dolgozójának határozatra kiható kötelezettségszegése merül fel, illetve ha kiderül, hogy az adózó bizonyíthatóan rosszhiszeműen járt el.

A MAGYAROK IS AGGÓDNAK A KÖRNYEZETÉRT

A GfK legfrissebb jelentéséből kiderül, hogy a környezetszennyezés a legjelentősebb gazdaságokban és itthon a lakosság háromnegyede szerint komoly probléma.

MI AZ ÖKOLÁBNYOM?

A ökológiai lábnyom az a terület, ami károsodás nélkül meg tudja termelni az aktuális életvitelünkhöz szükséges javakat (élelem, energia ...). Az átlagos egy főre eső ökológiai lábnyom 2,2 hektár, 2,5-szer nagyobb, mint 1961-ben. Ám ha megnézzük, hogy a Földön 11,3 milliárd hektár biológiailag aktív föld- és tengerfelület van és 6,1 milliárd ember, akkor kiszámítható, hogy valójában minden emberre csak 1,8 hektár jut.

Csak az elmúlt két évet vizsgálva rengeteg olyan esemény említhető világszerte, mely környezetvédelmi szempontból kritikus volt. Japánban a földrengés és a szökőár nukleáris katasztrófát okozott, Amerikában, Ausztráliában és Brazíliában rekordszámú árvíz volt, míg Oroszországot szárazság és élelmiszerhiány sújtotta, hazánkban pedig a vörösiszap-katasztrófa pusztított. Ez is lehet az oka annak, hogy ma már a magyarok is egyre súlyosabb problémának tartják a környezetszennyezést és a globális felmelegedést. Ezt bizonyítják a GfK Green Gauge Global tanulmányának adatai is.

„A magyar válaszadók 92 százaléka szerint a környezetszennyezés nagyon vagy rendkívül komoly probléma. Az adatok tanúsága szerint kevés olyan állam van Magyarországon kívül, melynek lakosai ilyen nagy számban gondolnak hasonlóképpen. Emellett a magyarok 82 százaléka szerint a globális felmelegedésre nagyobb figyelmet szükséges fordítani. E tényező amúgy a többi vizsgált európai országban is a második helyre került a környezetvédelem után a legaggasztóbbnak tartott problémák sorában” – mondta el Dörnyei Otília, a GfK Hungária ügyfélkapcsolati igazgatója. A magyarok a pénztárcájuk szerint próbálnak környezettudatosan élni. E célból leginkább az otthoni energiamegtakarítást választják: saját bevallásuk szerint tízből mintegy kilencen (87 százalék) lekapcsolják a villanyt, amikor épp nincs rá szükségük, vagy épp energiatakarékos égőt használnak. Emellett háromból két

megkérdezett járul hozzá az újrahasznosítás-hoz szelektív hulladékgyűjtés formájában, és ugyanennyien közlekednek környezetbarát módon – sétálnak vagy inkább bicikliznek – autózás helyett. Ez utóbbi trend persze az egyre emelkedő benzináraknak is betudható. A magyar válaszadókhoz hasonlóan a felmérésben részt vevő többi ország megkérdezettjei is fontosnak tartják azt, hogy a vállalatok környezetbarát megoldásokat válasszanak. A magyarok 84 százaléka, a csehek és a lengyelek 74 százaléka osztja e nézetet. A globális átlaggal összevetve vagy csak az európai országok eredményeit tekintve Magyarországon a legmagasabb azoknak az aránya – a megkérdezettek kétharmada –, akik úgy vélik, hogy a környezetbarát alternatívák túlságosan drágák. Azt, hogy az államnak kellene többet tennie a környezetért, nem pedig az egyénnek, a magyar megkérdezettek fele állítja. Mindenesetre egyénileg is sokat tehetünk a klímaváltozás ellen: kicserélhetjük lakásunk égőit energiatakarékosra, elzárhatjuk a vizet, hogy ne folyjon feleslegesen, szelektíven gyűjthetjük a szemetet, nap-elemes lámpákat használhatunk villany helyett, kicserélhetjük lakásunk ablakait energiatakarékosabbra, komolyabb hőszigetelést használhatunk, vagy a légkondicionáló használata helyett alternatív megoldásokat kereshetünk. Néhány egyszerű példa, melyek mind ökolábnyomunkat csökkenthetik, és amelyek hozzájárulhatnak a globális felmelegedés és a környezetszennyezés elleni globális küzdelemhez.

MGY

A bankok társadalmi feladata **az oktatás**

Elképesztően alacsony szinten van a pénzügyi tudatosság Magyarországon. A bankok CSR-tevékenységének középpontjában ezért az ismeretterjesztésnek, oktatásnak kell állnia, természetesen a felelős szolgáltatáson kívül.

A közvélemény az adományozást tekinti a társadalmi felelősségvállalás (CSR) legkevésbé fontos eszközének, a felelős szolgáltatásnál kell kezdeni az építkezést. A fogyasztók elvárják, hogy egy vállalat az értéklánc minden egyes pontján vegye figyelembe azt, hogy felelősséggel tartozik azért a termékért vagy szolgáltatásért, amit nyújt – mondta el egy konferencián Nagy Zoltán Péter, az OTP Bank marketingigazgatója a pénzügyi területtel kapcsolatban. A közvélemény-kutatás szerint a második legfontosabb a munkavállalók iránti felelősség. Közhely, de a cég tényleg csak annyit ér, amennyi a dolgozói szürkeállományában van – fejtette ki a szakember. Ezt követi fontossági sorrendben a cég szűkebb-tágabb környezetének problémái iránti érzékenység és végül az adományozás. Szomorú mutató, hogy a CSR-témák iránt a magyar 18–70 éves lakosság alig több mint negyede (28 százalék) fogékony, közöttük felülreprezentáltak a budapestiek, a többgyermekesek és a magas jövedelműek – fejtette ki az igazgató.

KORRUPCIÓS LEHETŐSÉG

Nemcsak takarékosági okokból lenne fontos a készpénzhasználat szűkítése, de azért is, mert mértéke a szürke- és feketegazdaság állapotáról is erős jelzést ad. A készpénz előállítás, szállítása ugyanis drága és környezetszennyező, túlzott használata azonban korrupciós lehetőségeket is kínál.

Nagy Zoltán Péter megdöbbenőnek nevezte, hogy a 15 év feletti magyarok csak 81 százalékának van valamiféle banki kapcsolata, ami azt jelenti, hogy 1,7 millió embernek egyáltalán nincs. „Elborzasztó látni, hogy a pénzügyi tudatosság több mint 1,5 millió embernél még odáig sem terjed, hogy egy bankszámlát nyisson” – fogalmazott a szakember. Az edukáció terén tehát mindenképpen fontos szerep juthat egy pénzügyi területnek. Erre szolgál a Fáy Alapítvány, amely a mindennapi pénzügyeknél tágabb értelemben is felvállalja 1200 diákja tudásának gyarapítását, például könyvtárfejlesztésekkel vagy a számítástechnikai eszközökkel való ellátottság növelésével. A pénzügyi oktatás a gazdasági kultúra fejlesztése miatt is nagyon fontos, amelynek egyik indikátora, hogy miként viszonyulunk a készpénzhez. Magyarország az egy főre jutó bankkártyahasználat terén az Európai Unió tagállamai rangsorának leghátsós régióiban kullog, vagyis igen jelentős a készpénzhasználat.

MGY

Ablakon Bedobott Pénz

Díjat nyerhetnek azon vállalatok, melyek az elmúlt öt évben gazdaságilag is megtérülő környezetvédelmi fejlesztéseket valósítottak meg. A Követ Egyesületnél kell a pályázatot benyújtani, február 29-ig.

Az idén tizedik alkalommal hirdeti meg az Ablakon Bedobott Pénz Programot a Követ Egyesület. A program keretében a Követ összegyűjti a környezeti és gazdasági szempontból legsikeresebb beruházásokat és anyagi ráfordítást nem igénylő intézkedéseket. A jelentkezők esettanulmányokban mutatják be, hogy a környezetvédelemre fordított kiadás nem ablakon kidobott pénz, gazdasági haszonhoz, versenyelőnyhöz juttathatja a környezettudatos vállalkozásokat, szervezeteket.

A legsikeresebb megoldásokat Környezeti Megtakarítás Díjjal jutalmazzák, melynek átadására 2012. október 10-én, a Követ Konferen-

DÍJAK

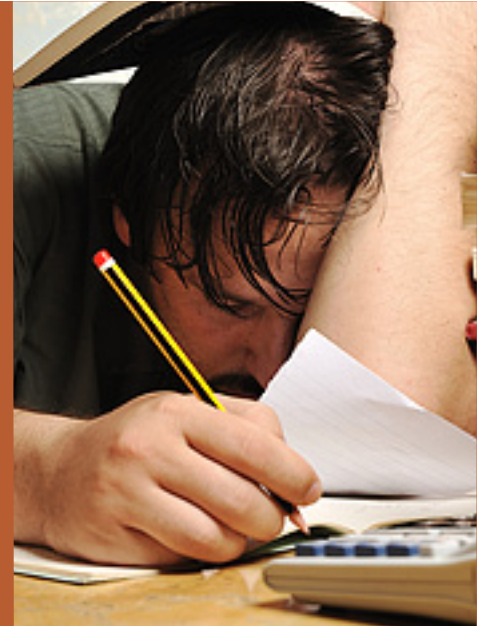
- Ráfordítást nem igénylő intézkedések
- Három éven belül megtérülő beruházások
- Három éven túl megtérülő beruházások
- Irodai Zöld Megtakarítás különdíj
- Energia Menedzsment különdíj

cián kerül sor. Jelentkezési határidő: február 29. A program idén számos új elemmel bővült. Két új kategóriát is létrehozta a szervezet az „irodai zöldmegtakarítások” értékelésére, valamint az energiamenedzsmenttel rendelkezők számára. A programban helyet kapott egy félnapos műhelymunka a környezeti megtakarításokról, másrészt a Követ-szakemberek a bemutatott intézkedéseket, beruházásokat helyszíni audit keretében vizsgálják meg. A Követ a rendezvény szakmai partnere, az MGYOSZ tagjai számára 15 százalékos kedvezményt biztosít a részvételi díjból, amely más tagsági kedvezménnyel nem vonható össze.

MGY

A KICSIKET IS SÚJTJA A VÁLSÁG

Jobb a munkahelyi légkör a kisvállalkozásoknál, mint a nagyobbaknál, ám a kkv-k rosszabbul fizetnek és kevésbé hatékonyak – ez a megállapítás is szerepel egy friss tanulmányban, mely a kkv-k helyzetét térképezi fel.

2002–2010 között az EU-ban a nettó álláshe-lyek 85 százalékát kis- és középvállalkozások (kkv-k) teremtették – áll az Európai Bizottság egy friss tanulmányában. Ez az érték jelentősen meghaladja a teljes foglalkoztatás kkv-kra eső 67 százalékos megoszlását. A legtöbb állást az új (öt évnél fiatalabb) vállalkozások teremtették az üzleti szolgáltatások (27 százalék) terén, a közlekedési és távközlési vállalatok 6 százalékkal járulnak hozzá a munkahelyteremtéshez. A felmérés eredményei szerint a gazdasági válság a vállalkozások minden típusán nyomot hagyott, különösen érzékenyen érintve a mikrovállalkozásokat. A 2009/2010-es gazdasági válság eredményeként a munkahelyek száma évente átlagosan 2,4 százalékkal csökkent a kkv-szektorban, szemben a nagyvállalkozásokkal, ahol ez a csökkenés 0,95 százalékos évente. A foglalkoztatást érintő hatásokon túl a válságnak a vállalkozásokra gyakorolt (messze) legsúlyosabb negatív hatása a termékeik és szolgáltatásaik iránti teljes kereslet hanyatlása (a társaságok 62 százaléka említette ezt), melyet a ügyfélfizetési feltételek erősödése kísér (a cégek 48 százaléka említette ezt), végül pedig a forgótőke hiánya, ami a válaszadók 31 százalékát érintette.

Innováció

A válsággal szemben fegyvert jelenthet az innovációs képesség. Az innovatív vállalkozások, illetve innovatívabb országok vállalkozásai gyakrabban számolnak be foglalkoztatásnövekedésről. A felmérés hangsúlyozza, hogy ezek az innovatív kkv-k, illetve innovatívabb gazdaságokban

működő társaságok kevésbé sínylették meg a gazdasági válságot. Míg a szerényebb újtónak számító országokban működő vállalkozások 70 százaléka, addig az innováció terén vezető szerepet betöltő országok mindössze 45 százaléka említette az összereslet hanyatlását.

Munkaminőség

A felmérés a munkaminőség két átfogó dimenzióját különbözteti meg: a foglalkoztatás minőségét és a munkaminőséget. Általánosságban elmondható, hogy a kisvállalkozásokban végzett munka kevésbé produktív, a munkavállalók rosszabbul fizetettek és kevésbé szervezettek, mint a nagyvállalatoknál. Ami a vállalkozás humán erőforrásainak „kedvező” oldalát illeti, a mikrovállalkozások a versenytársaikkal szembeni versenyelőnyről számolnak be: munkalé-lykör, a munka és a magánélet közötti jobb egyen-súly, rugalmas munkaidő-beosztás.

A felmérés

A felmérés a kkv-k teljesítményértékelési ter-ve-ről szóló felmérés része. A 2010 végén a vál-lalkozási és innovációs programban részt vevő 27 uniós tagállamban és 10 másik országban (Albánia, Horvátország, Izland, Izrael, Liechten-stein, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Montenegró, Norvégia, Szerbia és Törökország) működő vállalatokról készült felmérésen alapul.

Részletes információ: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm

TÁJÉKOZTATÁS!

Ezúton tájékoztatjuk, hogy a szakmai munka hatékonysá-gának javítása és európai tagsá-gunk markánsabb láthatósága érdekében az MGYOSZ Brüsszeli Iroda 2011. szeptember 1-jétől a BusinessEurope székházába költözött.

Új címünk:

MGYOSZ Brüsszeli Képviselőt
BUSINESSEUROPE
168, Avenue Cortenbergh
1000 Bruxelles
Tel.: +32 2 648 0938 (váltózatlan),
fax: +32 2 231 1445
E-mail: info@mgyosz.be

A VÉGLETEK FÖLDJE

Az értők szerint Izland a természeti szépségek egyik legcsodásabb paradicsoma. A sokszoros díjnyertes természetfotós házaspárnak ez a kötete káprázatos, sokszínű képek gazdag sorával mutatja meg, hogy valóban az.

Fényképalbumnak lenyűgözően szép és érdekes, s a legjellegzetesebb vonásokat felmutató, kevés szóval is sokatmondó, megragadó földrajzi ismertetésnek is ragyogóan jó ez a kötet. Láttató értékét kétségteljesen hitelesen jellemzik az ott élő, világszerte sikeres izlandi írók szavai: „Izlandon azt szoktuk mondani, »Tisztábban lát, aki vendégként pillant körbe.«” Eszembe jutott e szólás, amikor először találkoztam Orsolya és Erlend Haarberg fotóival. Csupa gyönyörű (de sohasem fecsegő!) kép a sziget természeti kincseiről és vadvilágáról – a tősgyökeres izlandi számára üdítően új szemszögből. Orsolya és Erlend a sziget legeldugottabb, legnehezebben megközelíthető zugait is fölkereste, hosszú napokat töltött azzal, hogy képekbe foglalja mindazt a szépséget, amelynek mi, egyszerű halandók csak ritkán vagy soha nem lehetünk részesei. Felvételeik mindenestül magukban hordozzák Izland csodáit. Látvány és fény, időtlen állandóság és örök mozgás pompás pillanatokba sűrítve. Őket legfőképpen az izlandi táj gyönyörteli szélsőségei ejtették rabul. Jó, hogy így volt, mert a kontraszt mindennél többet mond a természetről. Vulkán tüze, gleccser jege együtt: valósággal sistereg a látvány, a vöröslő láva forrósága, a jégfolyam dermesztő hidege – derült nyári éjszakán is érezni a képekből a tél leheletét. Igen, a kontraszt erősít, hangsúlyoz, világossá tesz. Emeljünk ki mindehhez egy további kontrasztot, amelynek mesterei kibontása még inkább maradandó élménnyé teszi az Izlandot felfedező utazást e kötet képeivel és kitűnő, hosz-

szabb-rövidebb leíró, ismertető szövegeivel. Ezt az „élettelen” – bár valójában nagyon is élő – természet geológiai remekei és a látványos meteorológiai jelenségek reájuk boruló kulisszái alkotják, köztük a víz, a föld és a levegő élővilágával, annak sokféle, egzotikus szereplőjével. Sehol másutt nem él ilyen gazdag együttesben és szoros közelségben tűz, jég és a minden viszontagság ellenére is szívósan és gyönyörűen burjánzó élet – a képek pedig művészi, ugyanakkor híven, a valóság legszebb arcának megmutatásával elének tárják mindezt. Hangulatukat kiemelik, a látvány tartalmát magyarázzák a rövid kísérőszövegek – úgy, ahogy az elegáns: bensőségesen, ám a legcsekélyebb toladás nélkül.

Alapos, ugyanakkor önmagában is igen hangulatos földrajzi ismertetés vezet fel mindezt. Megismerhetjük belőle Izland természetének legkülönlegesebb vonását, szó szerinti alapját: a szigetet megalkotó s ma is formáló vulkáni tevékenységeket, s hogy Izland mai tömbje – kockáztassuk meg: fantasztikus viking hajóként – úszik a magmán. S itt a vulkánosság egyedi, különleges fajtája is formálja a tájat. A fejezetből idézve: „Sok helyütt egyszerűen felszakad a föld, sok-sok kilométeres, kénköves tüzet okádó hasadékok nyíltak rajta. A szó szoros értelmében nem mondható vulkánnak egy ilyen hasadékvölgy, mert csak egyetlen alkalommal okád lávát a felszínre.” Külön méltatást érdemel a szöveg – a magyar fordítás – eleganciája. S aki egy különösen vonzó utazáshoz kalauzként olvassa e könyvet, az aligha téved.

Dr. Osman Péter

**Erlend Haarberg,
Haarberg Orsolya,
Unnur Jökulsdóttir:**

Izland – A végletek földje

„Vulkán tüze, gleccser jege együtt: valósággal sistereg a látvány, a vöröslő láva forrósága, a jégfolyam dermesztő hidege – derült nyári éjszakán is érezni a képekből a tél leheletét.”

Geographia Kiadó, 2011

TÁJÉKOZTATÓK A VÁLTOZÁSOKRÓL

Tájékoztatósorozatot indít az MGYOSZ, hogy a sok jogszabályváltozás megértéséhez szakmai információkat adjon a munkaadóknak. A sorsort januárban a bérkompenzációt ismertető előadás nyitotta, amelyen óriási érdeklődés jelezte, vannak még homályos pontok e témában.

Óri János, ,
a Nemzetgazdasági Minisztérium vezető főtanácsosa

BÉR-KOMPENZÁCIÓ

Vissza nem térítendő támogatásra pályázhatnak márciustól azok a cégek, amelyeknek gondot okoz az öt százalékos béremelés végrehajtása 2012-ben; a 21 milliárd forintos keretből várhatóan 450-700 ezer munkavállaló béremeléséhez járulnak hozzá a költségvetésből

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége a jelenlegi helyzetben azt keresi, hogy mivel tud a munkaadóknak segíteni a legtöbbet. A tagság szeretne minél több konkrét tájékoztatást kapni a változó jogszabályokról, minél több gyakorlati tudást szerezni, amellyel a helyzetben rejlő lehetőségekkel élni tud, amelyek birtokában szélesedhet a mozgástere. Ebben a konferenciasorozatban kiemelkedő érdeklődést váltott ki a bérkompenzációt ismertető előadás, amelyre a szövetség színházában 2012. január 19-én került sor. Óri János, a Nemzetgazdasági Minisztérium vezető főtanácsosa többek között elmondta, hogy a kompenzációhoz szükséges béremelést sávosan írják elő a rendelkezések, így a hatvanezer forintos bruttó keresetűek bérét 15 500 forinttal kell kiegészíteni, a 215 ezer forintot elérőknek

már csupán ötszáz forintot kell juttatni. Az elvárt emelést azért vezetik be, mert megszűnt az adójóváírás és egy százalékkal nőtt az egészségügyi hozzájárulás is. Megtudtuk még, hogy az okozza a legtöbb gondot, hogy a kormányrendelet azt sem elég részletesen írja elő, hogy hogyan kell beszámítani a bérekbe a különböző pótlékokat. A tervezettnél jóval hosszabb idő sem volt elegendő azonban, hogy mindent tisztázzon a kompenzáció szabályait illetően. A kérdések nem maradnak válasz nélkül. A helyszínen, főként időhiány miatt meg nem válaszolt kérdésekre írásban kapják meg a választ az érdeklődők. A tájékozottság, a precíz jogértelmezés segíthet abban, hogy ne növekedjenek elviselhetetlenül a munkaadók terhei, s hogy a többletterhek egy részét átvállalhasa az állam. **LG**

Óri János, a Nemzetgazdasági Minisztérium vezető főtanácsosa sok kérdést kapott, hiszen bőven akadnak még bizonytalan pontok a bérkompenzációban

Telt ház volt a bérkompenzációs előadáson. A feszült figyelem azt jelezte, a vállalatok minden részletet tudni szeretnének, mielőtt döntenének, mit tegyenek